

Bài giảng môn học:

Kỹ nghệ tri thức và học máy (7080510)

CHƯƠNG 5: HỆ THỐNG GỢI Ý (Recommender System)

Giảng viên: Đặng Văn Nam

Email: dangvannam@hmg.edu.vn

-

1. Giới thiệu

Giới thiệu

- Chúng ta sử dụng Facebook và mới chỉ kết bạn với một vài người. Tuy nhiên vài hôm sau, **Facebook đã tự gợi ý** cho chúng ta những người bạn khác nhau mà thậm chí ngay cả chúng ta cũng không biết họ???

Giới thiệu

- Bạn đang dạo chơi trên một trang thương mại điện tử với mục đích ban đầu là tìm một chiếc quần bò nam.
- Sau đó một loạt các sản phẩm liên quan đến thời trang nam được gợi ý cho bạn nào là balo, túi xách, thắt lưng.... **và sau một hồi** lang thang trên đó bạn nhận ra rằng mình đã bị cuốn theo những sản phẩm hay ho kia mà đôi khi còn quên mất luôn mục đích mình vào đây để làm gì ???

Amazon Recommendation Services
○○●○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

123Mua.vn Recommendation Services
○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Business Model

Recommendation Services (cont.)

Purchasing Product Recommendations:

Shopping Cart

Items to buy now

Audio Video RCA Cable 12ft - usable

In Stock

Shipped from: Amazon

Gift options not available (Learn more)

Delete • Save for later

Price

\$3.62

Quantity

1

Recommendations based on Shopping Cart

Subtotal: \$3.62

The price and availability of items at Amazon.com are subject to change. This shopping cart is a temporary place to store a list of your items and reflects each item's most recent price. [Learn more](#)

Do you have a gift card or promotional code? We'll ask you to enter your claim code when it's time to pay.

Customers Who Bought Audio Video RCA Cable 12ft Also Bought

Female to Female 3-RCA Coupler

Amazon's Choice (30)

\$1.55

Add to Cart

3 RCA PHONO FEMALE SOCKET...

Amazon's Choice (18)

\$0.75

Add to Cart

eForCity VGA to TV S-Video RCA...

\$2.13

Add to Cart

S-Video Cable 12 ft. Gold Plated

Amazon's Choice (43)

\$2.85

Add to Cart

Customers Who Bought Items in Your Shopping Cart Also Bought

Page 1 of 5

Cable / Cables to Go 40650 RCA...

VGA Adapter to TV S-Video RCA...

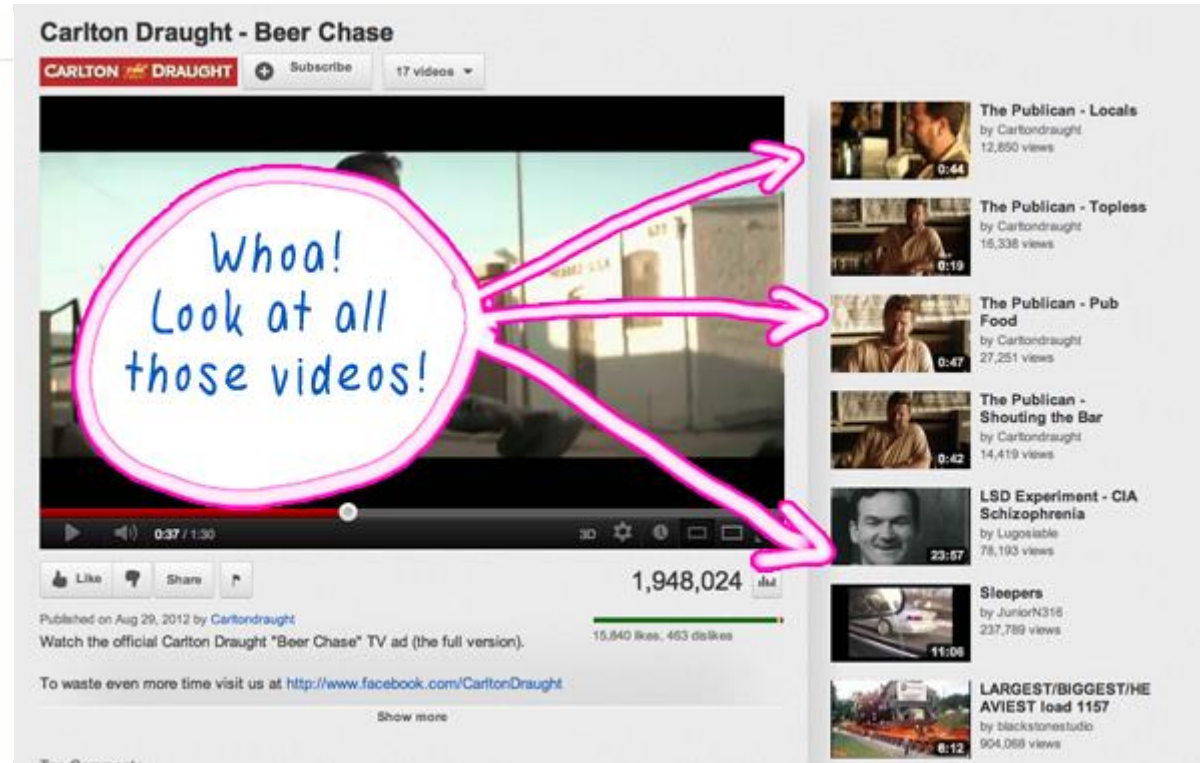
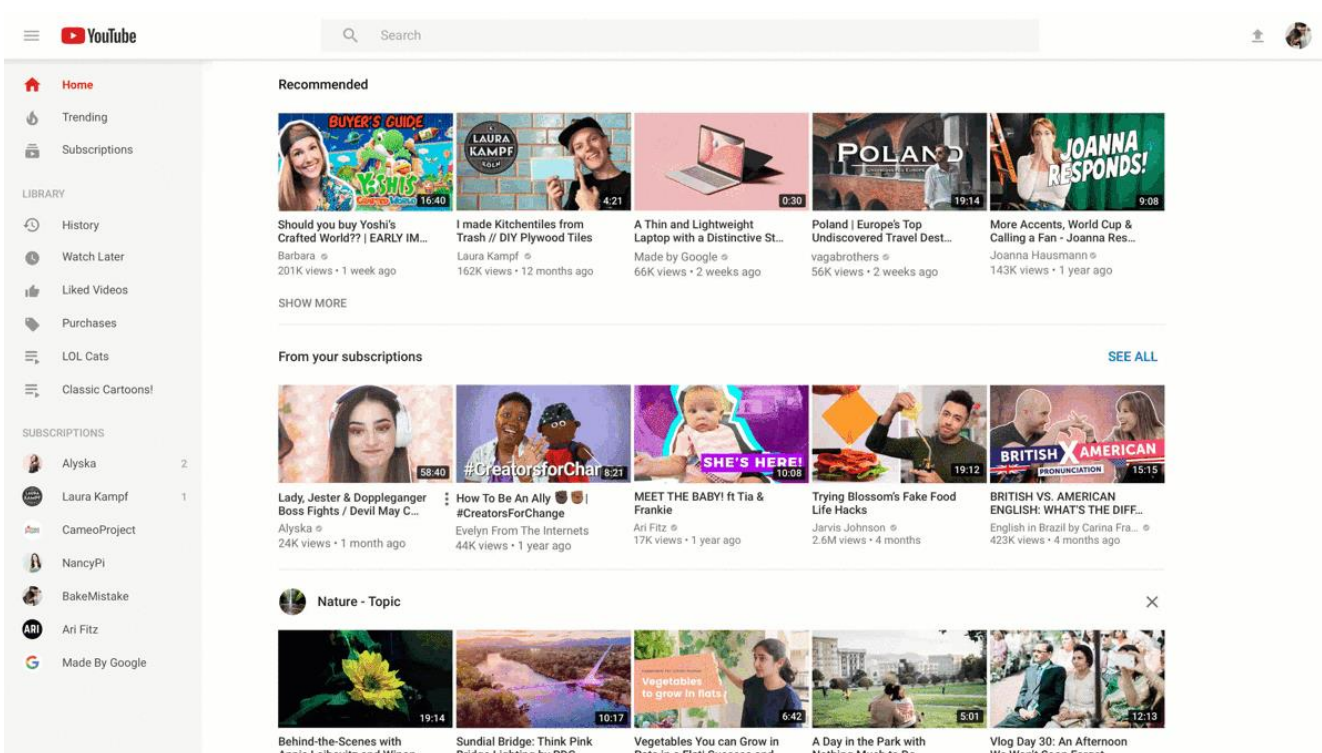
eForCity PC Computer VGA to TV...

5

Giới thiệu

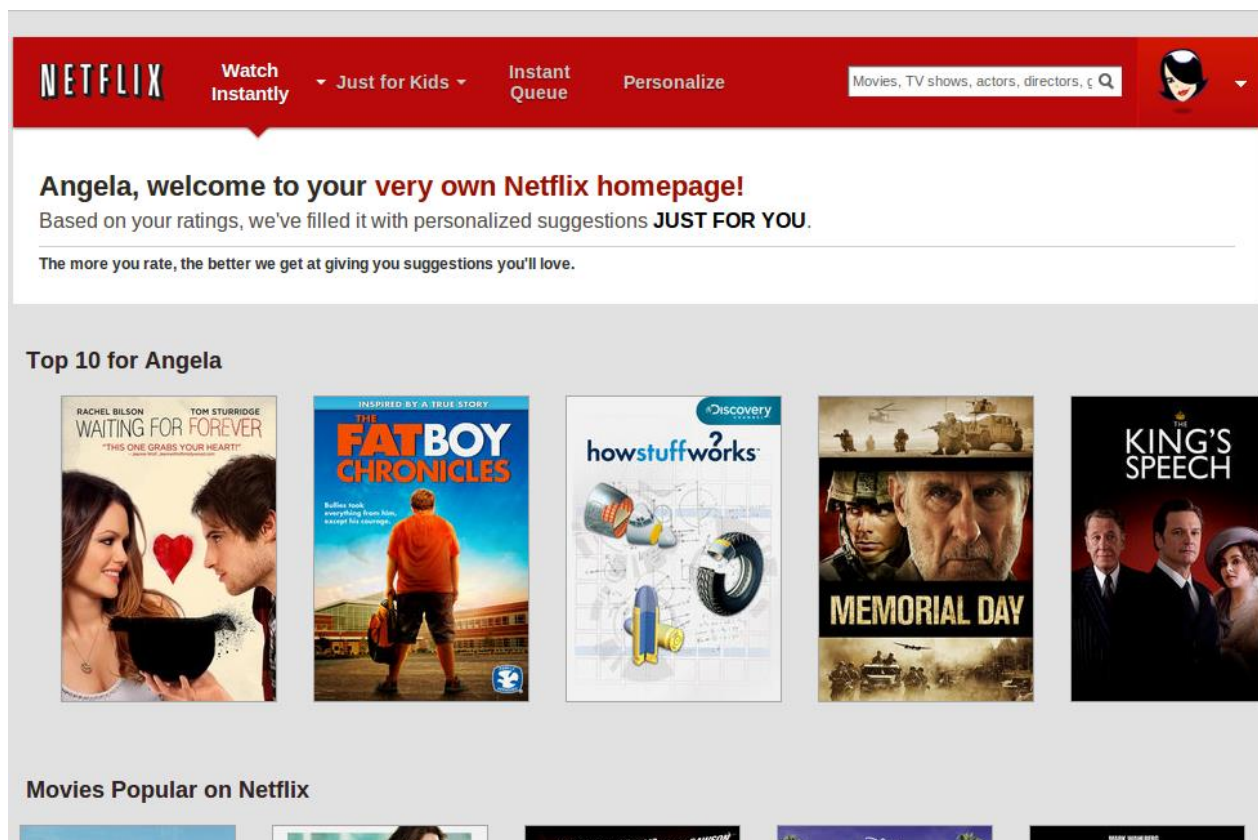

- Chúng ta mở **Youtube** và tìm kiếm một bản nhạc vàng, nằm xuống giường và thưởng thức âm nhạc, những bài hát tiếp theo sẽ được Youtube thân yêu tự động gợi ý và tất nhiên rất hiếm khi nó gợi ý một bản nhạc rock cho bạn trong khi bạn đang nghe nhạc vàng phải không ???

Giới thiệu

- Cuối tuần, bạn và người yêu lên NETFLIX để xem một bộ phim tình cảm suốt mướt của Hàn Quốc, xem xong bạn like, vote 5 sao và rồi một loại phim có nội dung kiểu ấy, những bộ phim có diễn viên nữ chính, nam chính bạn đã xem ấy xuất hiện gợi ý để bạn xem tiếp.....

Everything is a Recommendation

Over 80% of what people watch comes from our recommendations

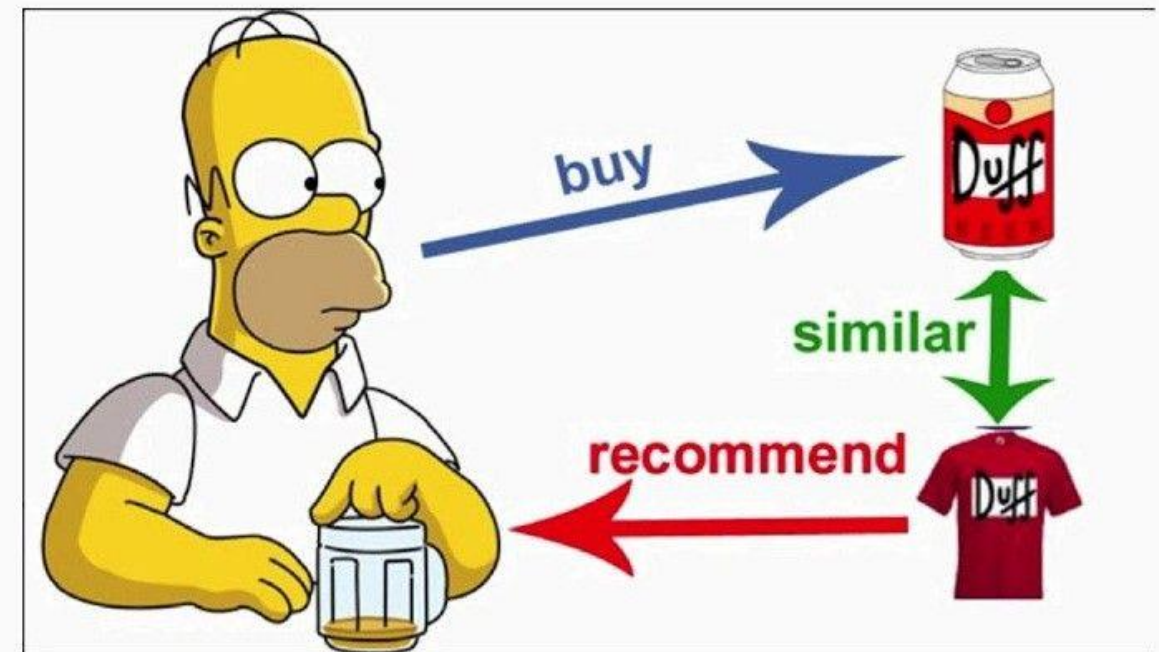
Recommendations are driven by **Machine Learning**

Giới thiệu

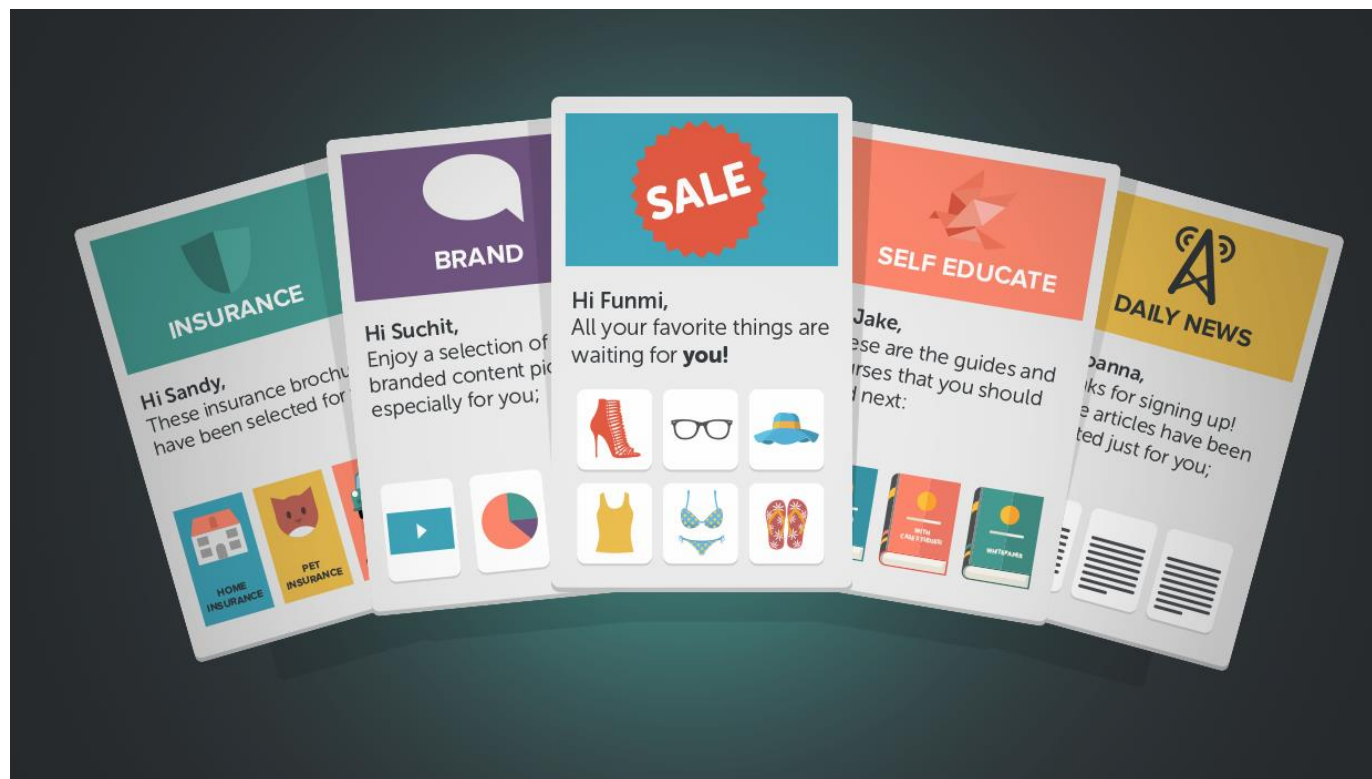

Hệ thống gợi ý (Recommender Systems)

- Hệ thống gợi ý (Recommender Systems) là một thành phần trong hệ thống thông tin. Mục đích của nó là hỗ trợ người dùng tìm kiếm được đúng thông tin cần thiết, dự đoán sở thích hay xếp hạng mà người dùng có thể dành cho một mục thông tin (item) nào đó mà họ chưa xem xét tới trong quá khứ.
- Các gợi ý được đưa ra là kết quả của việc tính toán dựa trên việc thu thập dữ liệu về người dùng như thói quen, sở thích, hành vi khi mua hàng, khi đưa ra các đánh giá cá nhân...
- Việc thực hiện tính toán được xây dựng trên các thuật toán Học máy, đưa ra các dự đoán tốt nhất về sản phẩm mà người dùng có thể thích, giúp gia tăng số lượng sản phẩm bán được.

Hệ thống gợi ý (Recommender Systems)

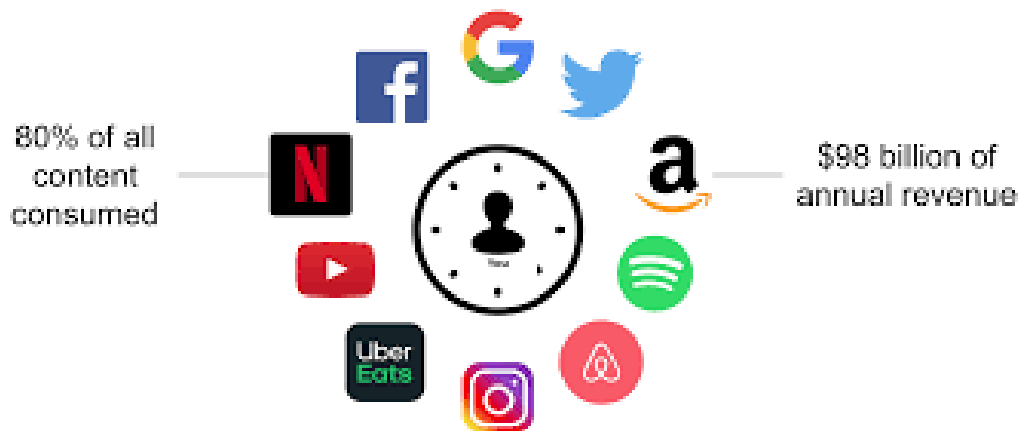

- Hệ thống gợi ý đang là một công cụ mạnh mẽ, được ứng dụng chủ yếu cho các mạng xã hội, giải trí trực tuyến, thương mại điện tử....

Lợi ích mang lại là gì?

Hệ thống gợi ý (Recommender Systems)

- Tăng doanh thu, tăng CRT (Click-through rate)...
- Tăng mức tín nhiệm và trung thành của khách hàng.
- Thêm hiểu biết về khách hàng.
- Khả năng đưa ra các dịch vụ các nhân hóa, hướng tới từng đối tượng khách hàng cụ thể.

Why Netflix thinks its personalized recommendation engine is worth \$1 billion per year

Nathan McAlone
 14.06.2016, 21:36 228

FACEBOOK

LINKEDIN

TWITTER

EMAIL

PRINT

After a long refinement process, Netflix finally released its first “global” recommendation engine in December.

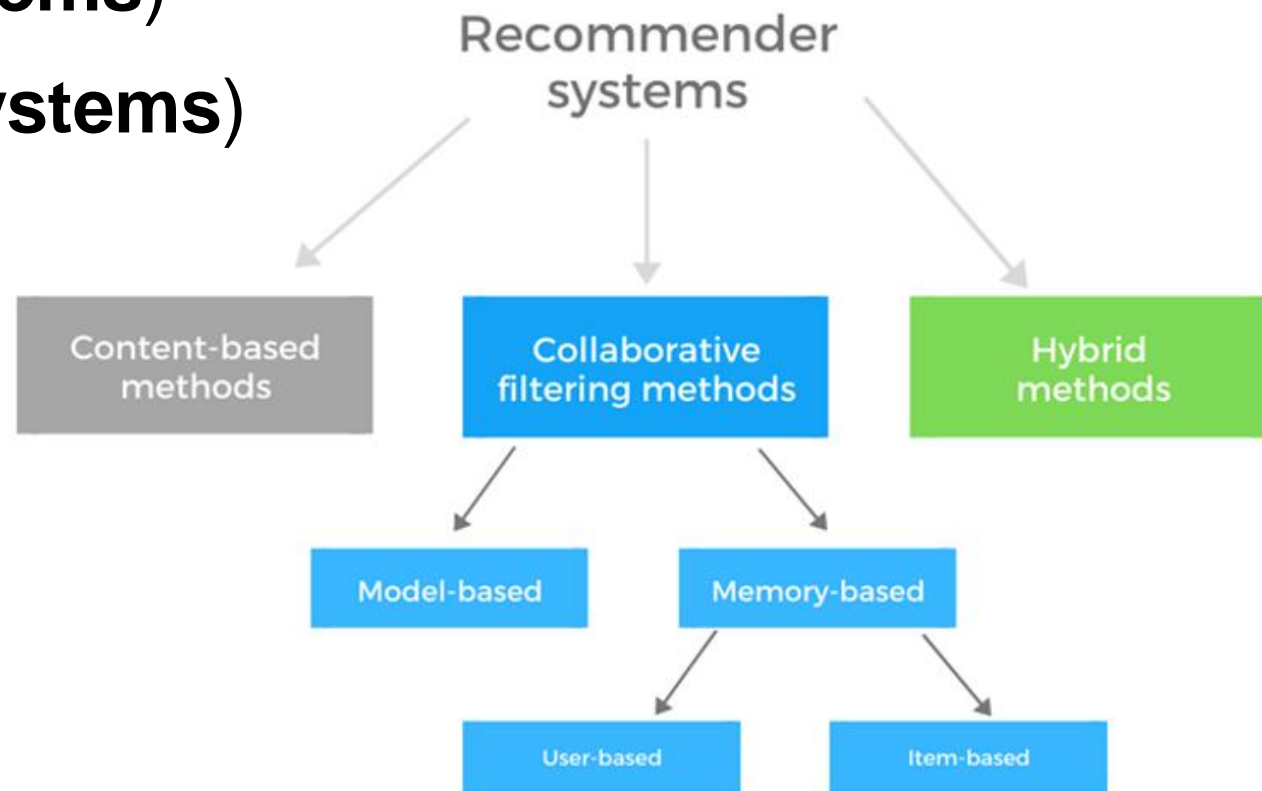
The engine takes dozens of algorithms into account and compares you with similar users in the more than 190 countries where Netflix's service is available.

2. Phân loại hệ thống gợi ý

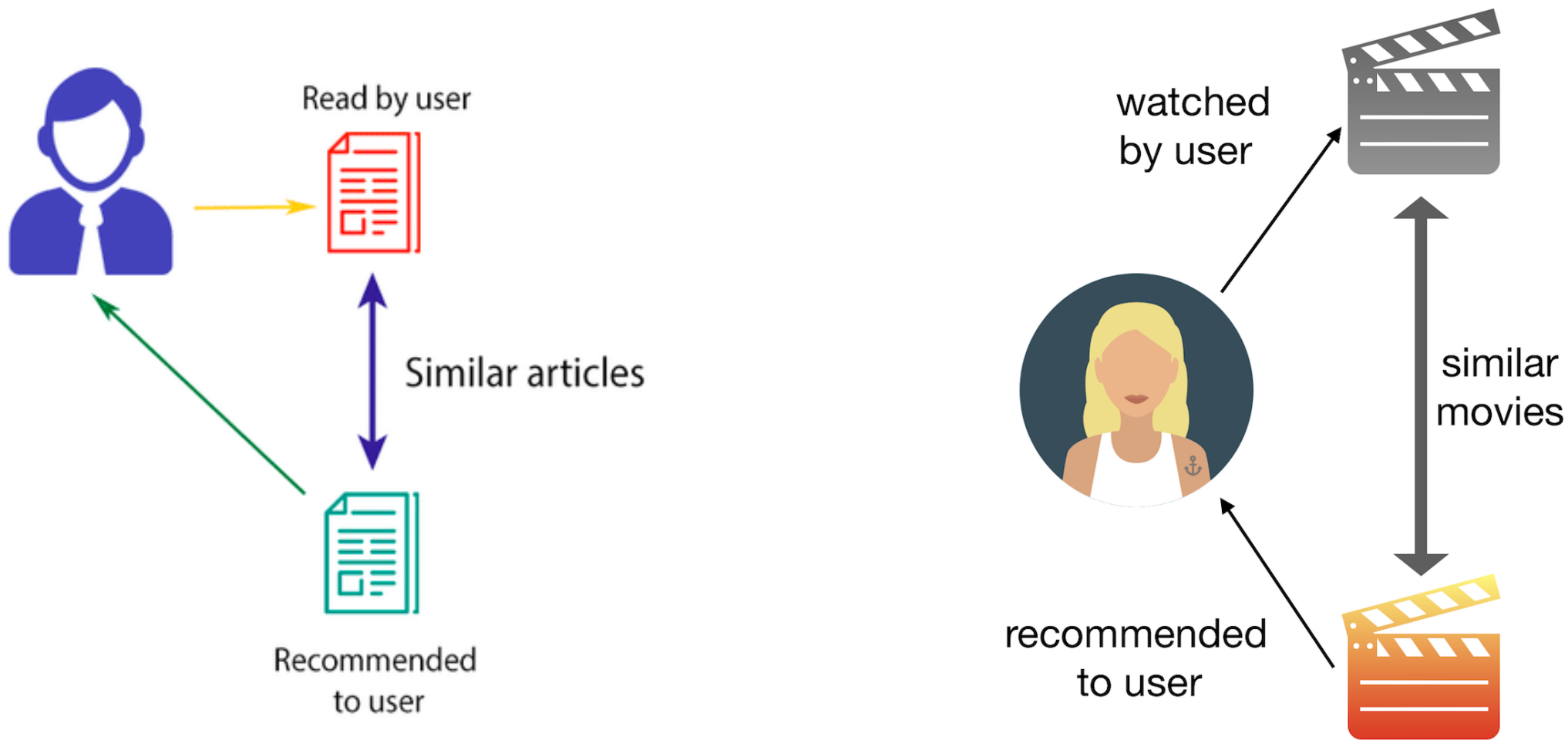
Phân loại các hệ thống gợi ý

1. Hệ thống gợi ý dựa trên nội dung (**Content based recommender systems**)
2. Hệ thống gợi ý dựa trên các user – Lọc cộng tác (**Collaborative filtering recommender systems**)
3. Hệ thống gợi ý lai (**Hybrid systems**)

Hệ thống gợi ý dựa trên nội dung

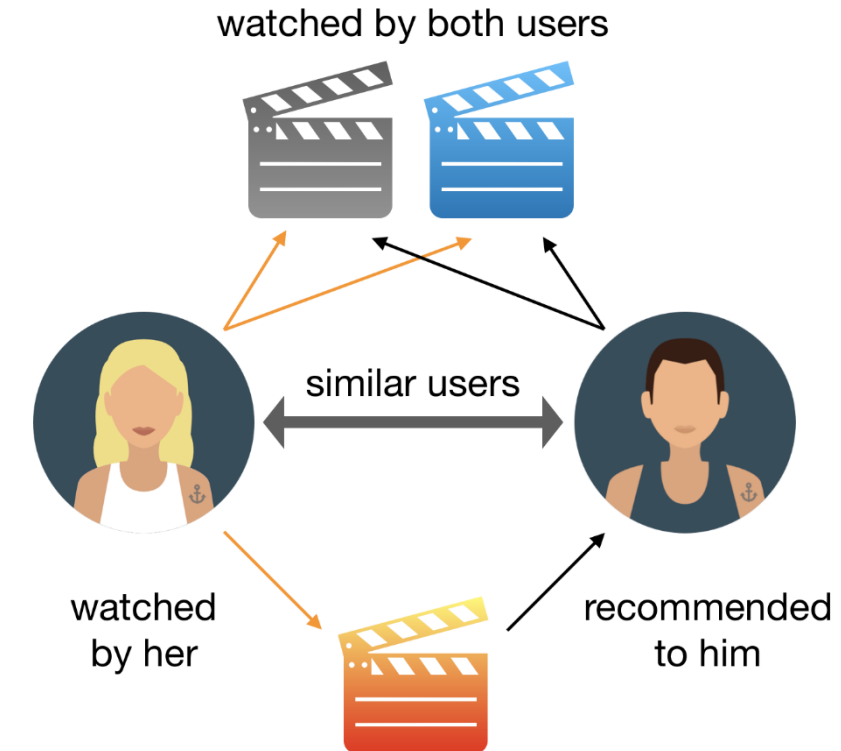
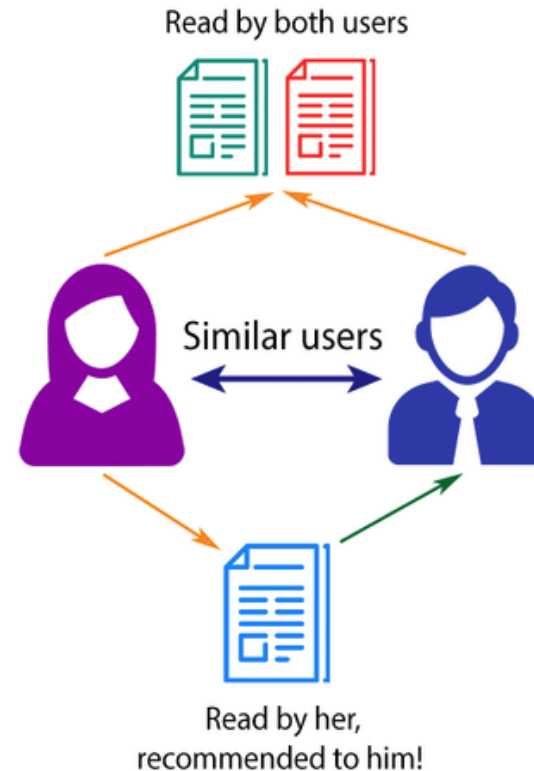
Hệ thống dựa trên nội dung, đặc điểm của mục tin, sản phẩm, video...hiện tại và sau đó gợi ý cho người dùng các mục tin, sản phẩm, video... tương tự.

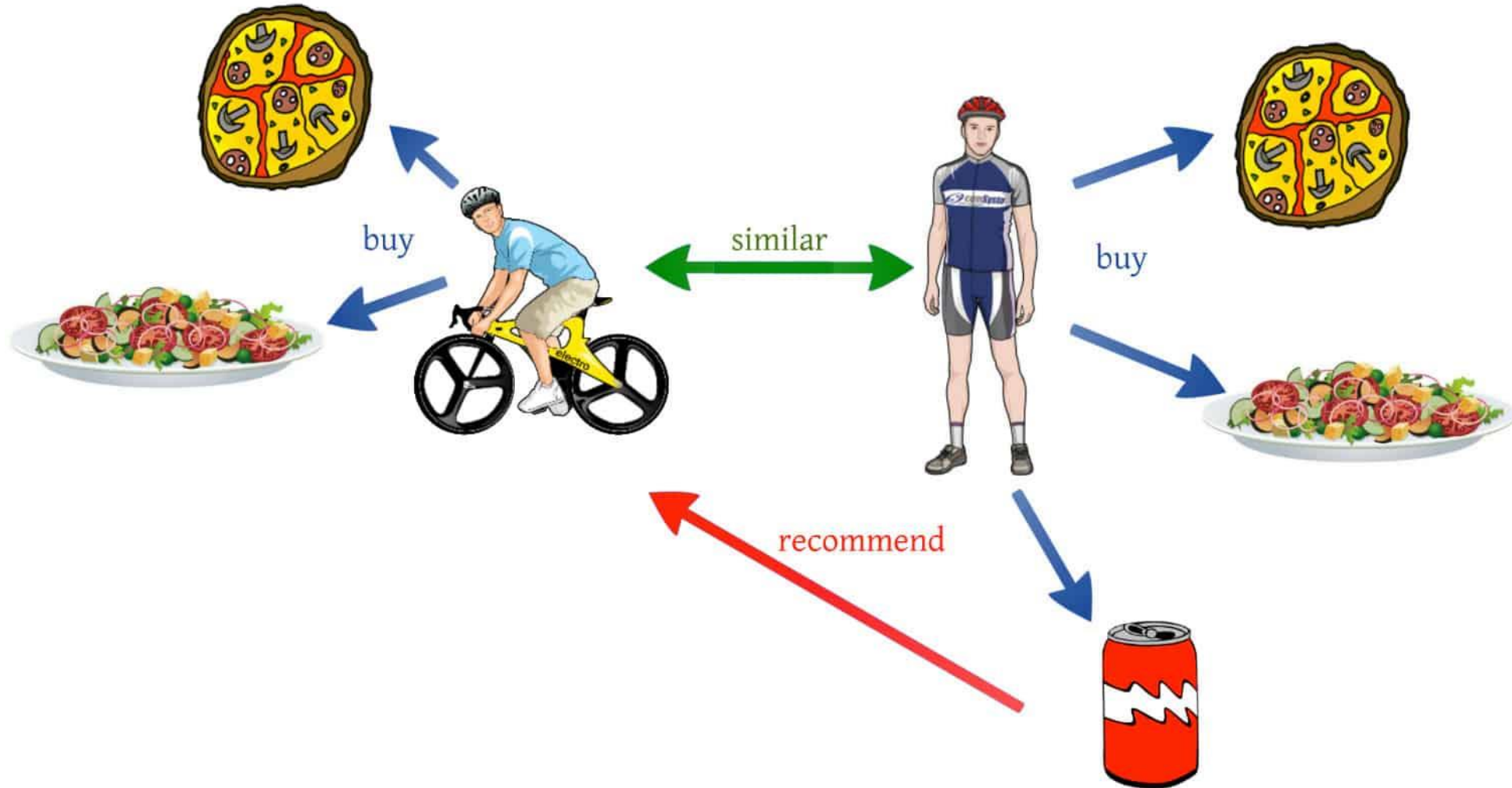
Hệ thống gợi ý dựa trên user – lọc cộng tác

Hệ thống sẽ phân tích các user có cùng đánh giá, cùng mua **mục tin** hiện tại. Sau đó tìm ra danh sách các **mục tin** khác cũng được đánh giá bởi các user này, xếp hạng và gợi ý cho người dùng. Tư tưởng của phương pháp này chính là dựa trên **sự tương đồng về sở thích giữa các người dùng** để đưa ra các gợi ý.

Về bản chất, Nó lọc trên những người có cùng sở thích, hay những người có cùng những hành vi tương tự, cùng bấm like, cho điểm đối với cùng một item.

Hệ thống gợi ý dựa trên user – lọc cộng tác

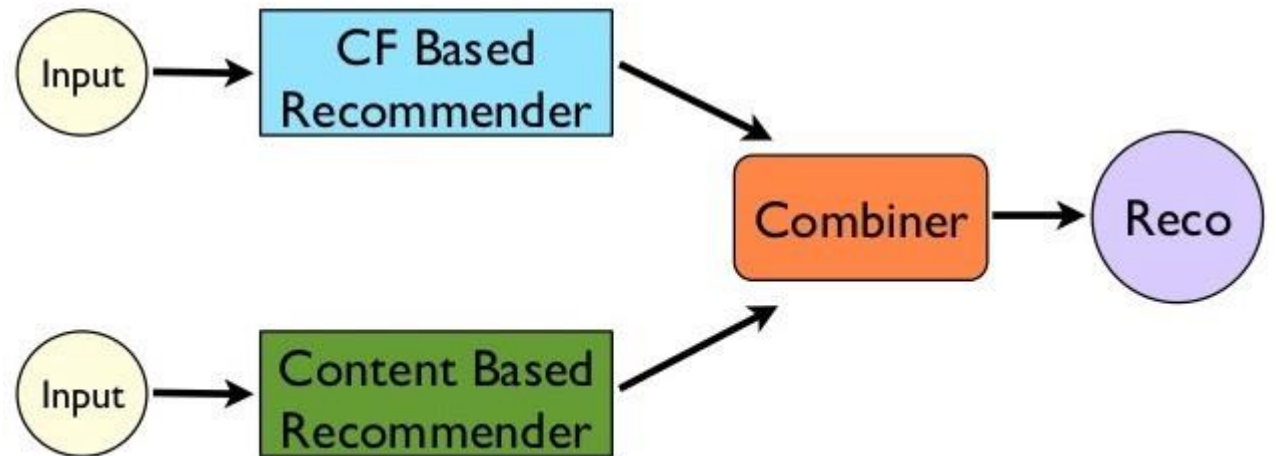

Hệ thống gợi ý lai

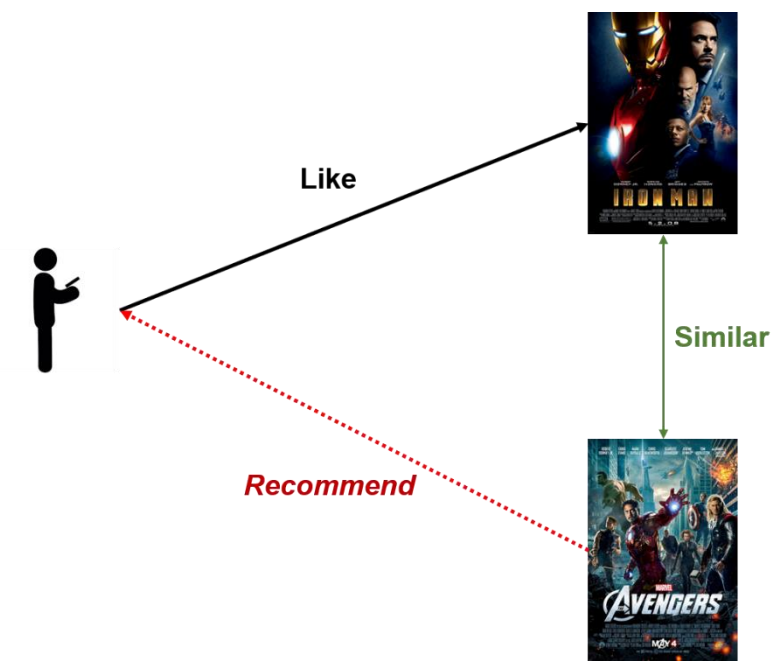
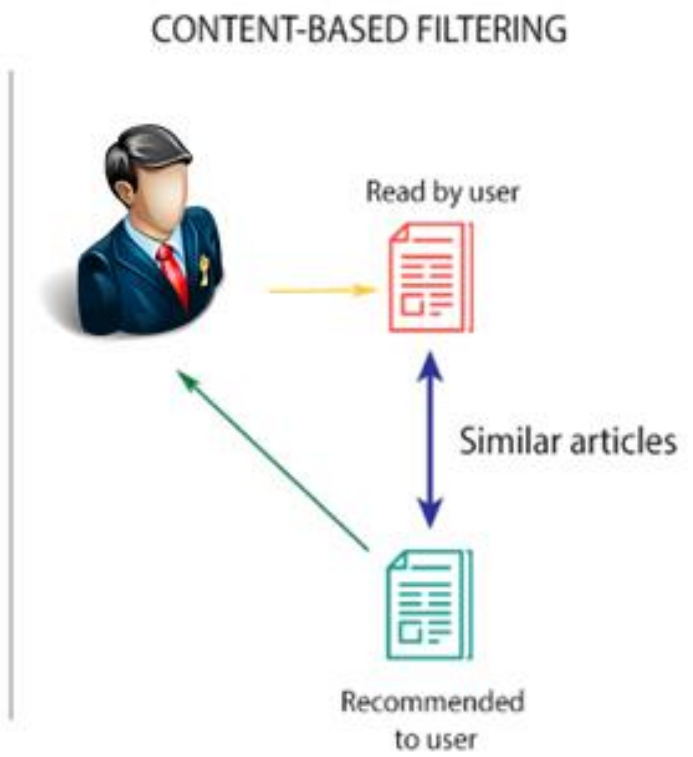
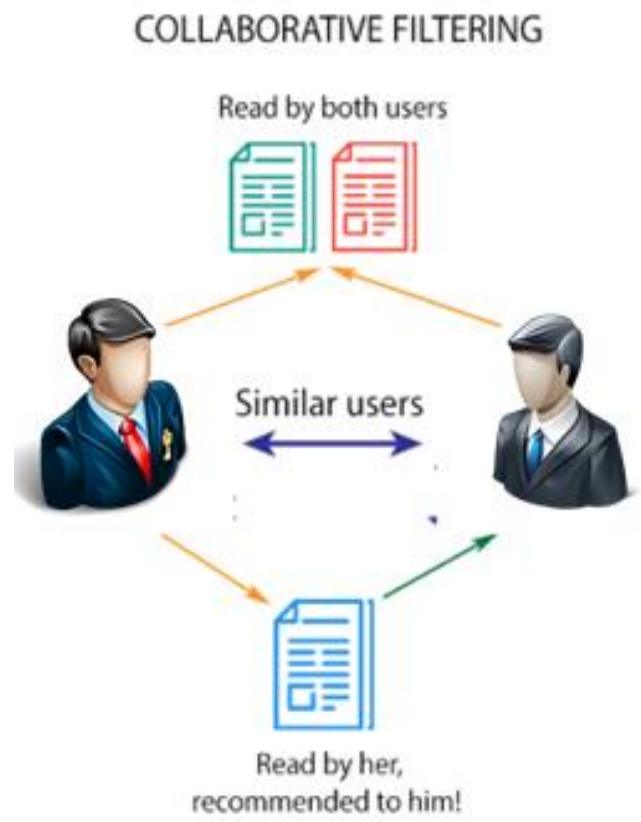
Kết hợp các ý tưởng của Content-based recommender và Collaborative filtering để xây dựng một hệ thống gợi ý.

Hybrid Recommendations

3. Các phương pháp đánh giá độ tương đồng

Các phương pháp tính toán độ tương tự

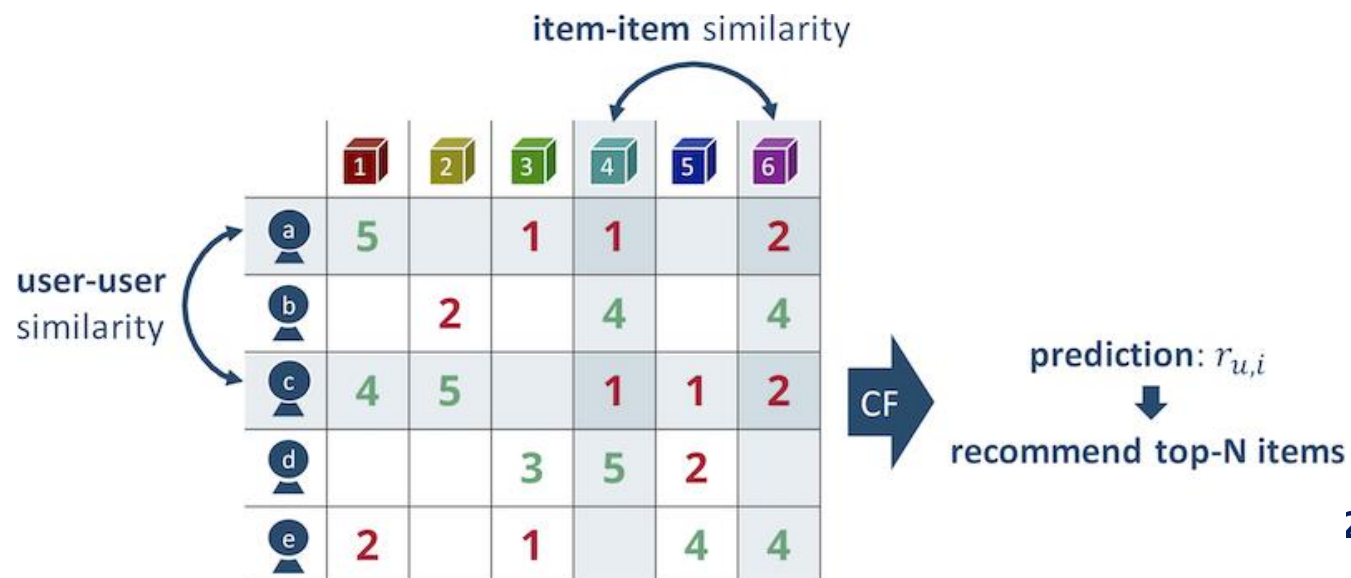
Rõ ràng chúng ta không thể xem xét **độ tương tự (Similar)** giữa các đối tượng bằng cảm tính được

Các phương pháp tính toán độ tương tự

Chúng ta cần một cơ sở toán học cụ thể để xác định **độ tương tự** và đại lượng này được gọi là **khoảng cách**:

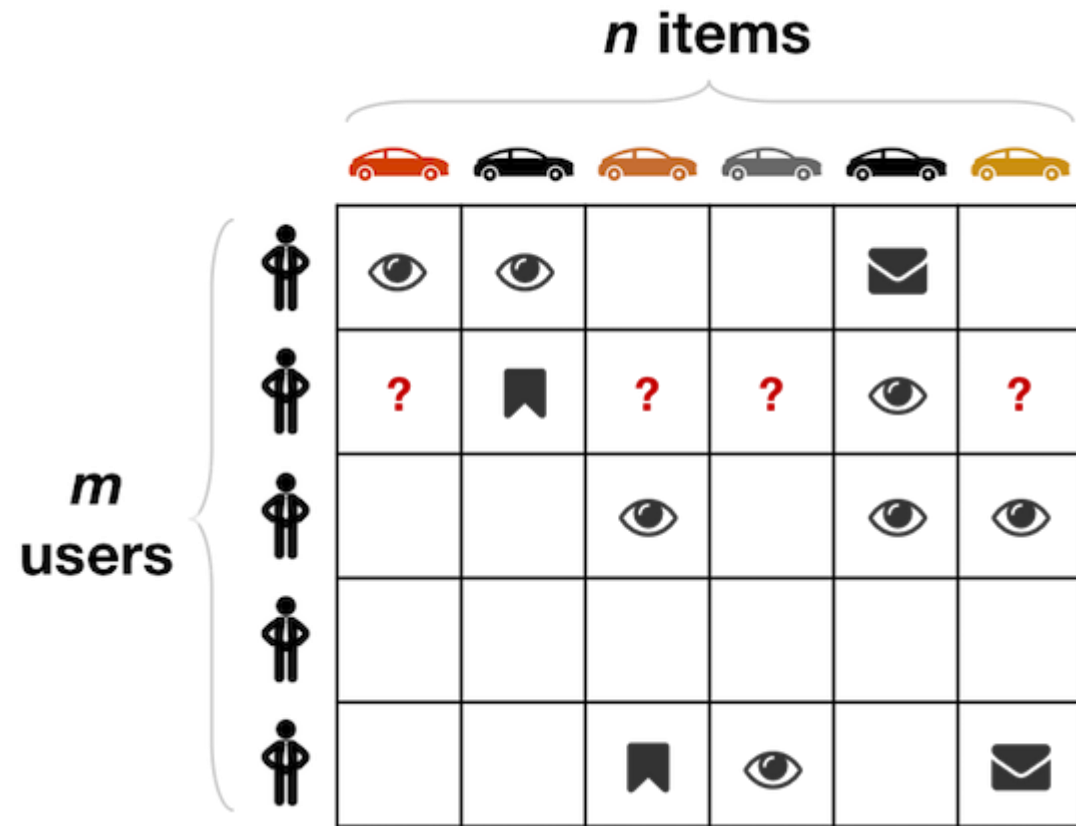
- Khoảng cách **càng nhỏ** => càng gần nhau => độ tương tự **càng lớn**
- Khoảng cách **càng lớn** => Càng xa nhau => độ tương tự **càng nhỏ**

Chúng ta có thể hiểu **độ đo tương tự** giống như **ngược đảo của khoảng cách**. Sử dụng khoảng cách để tính toán đại lượng này.

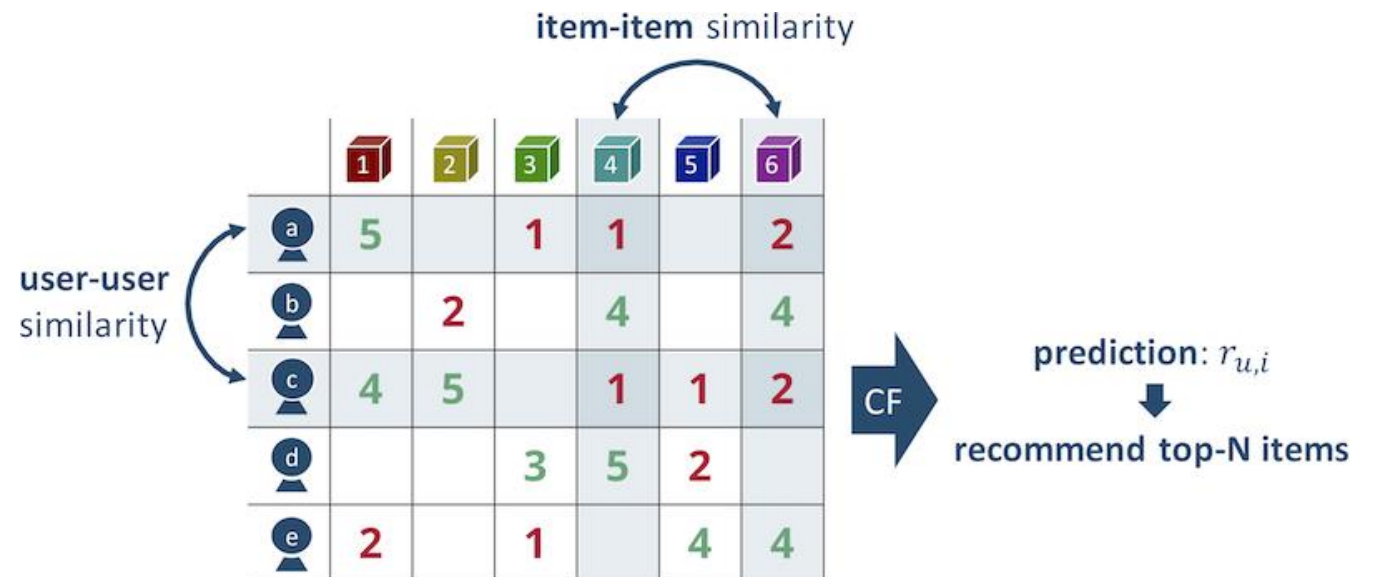

Các phương pháp tính toán độ tương tự

Khoảng cách được tính toán dựa trên ma trận **users - items**

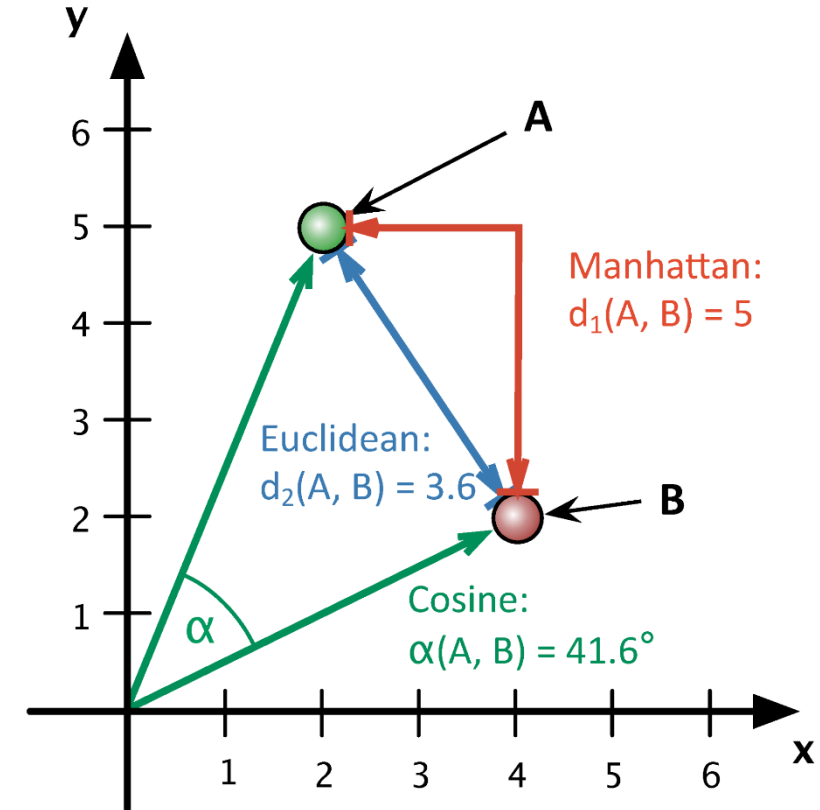
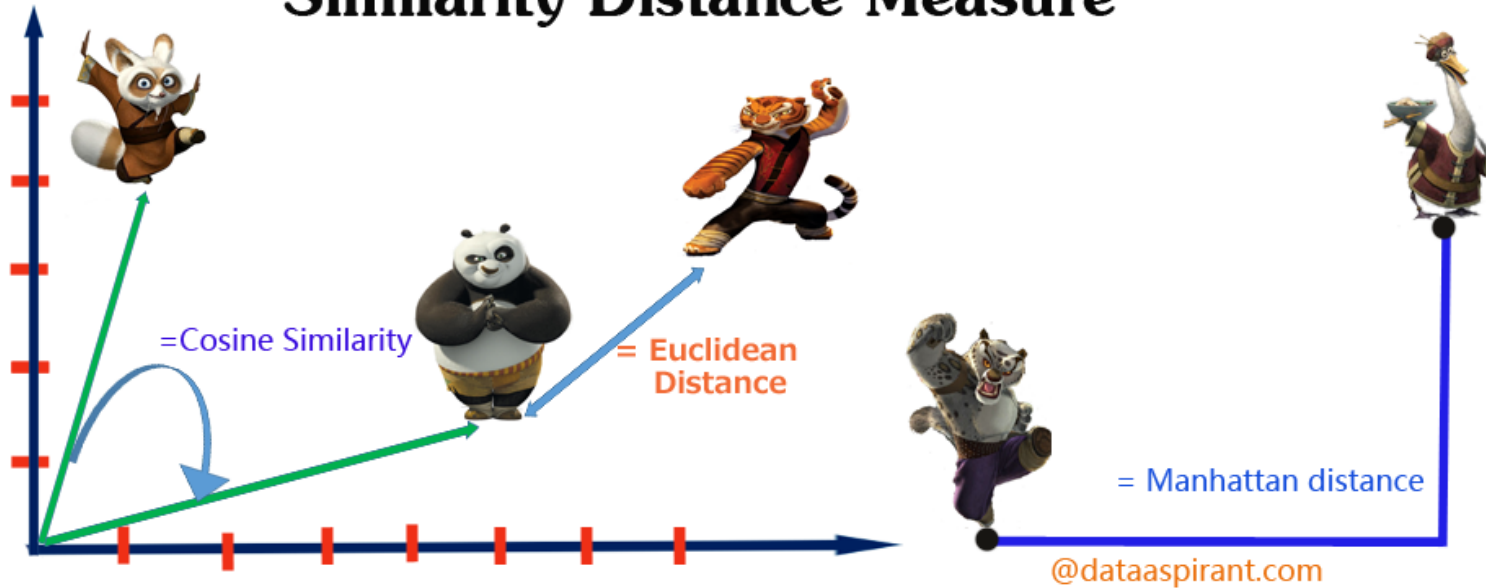
A		✓	✗	✓	✓
B			✓	✗	✗
C		✓	✓	✗	
D		✗		✓	
E		✓	✓	?	✗

Các phương pháp tính toán độ tương tự

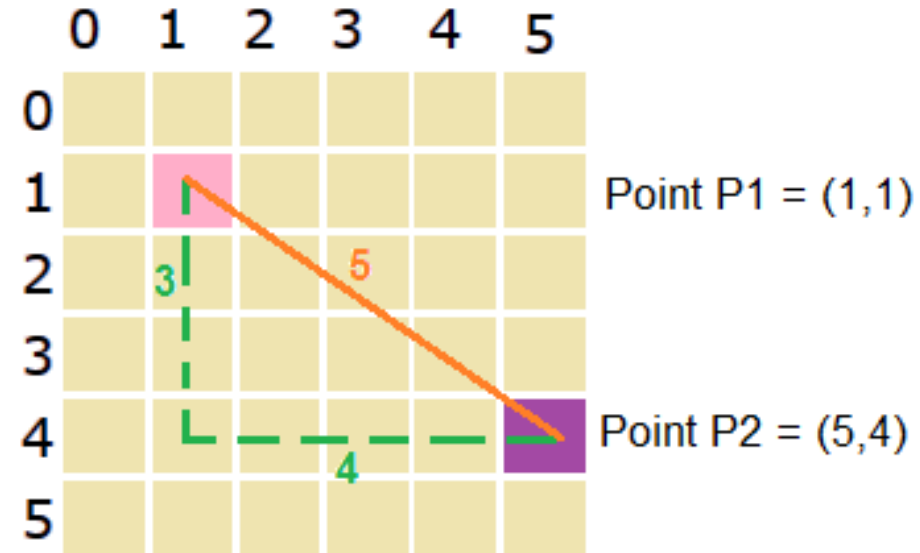
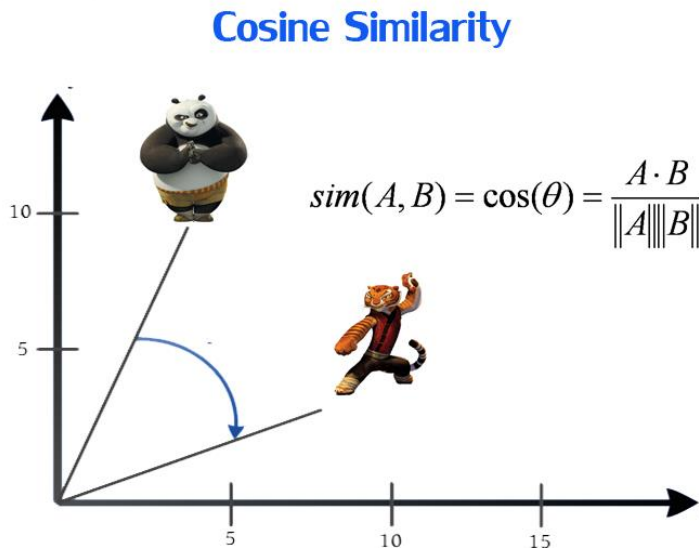
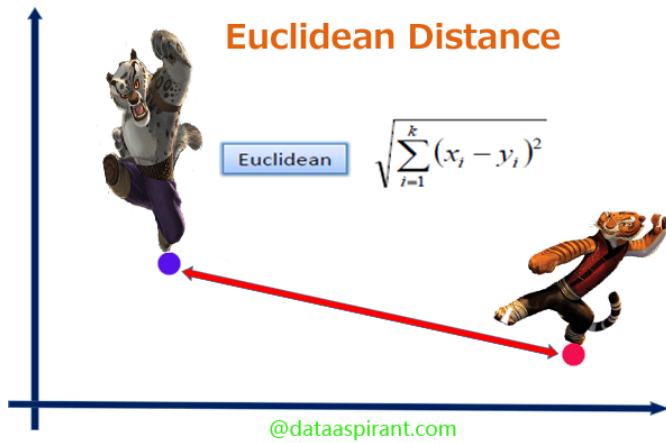
Một số phương pháp tính khoảng cách:

Similarity Distance Measure

Các phương pháp tính toán độ tương tự

Một số phương pháp tính khoảng cách:

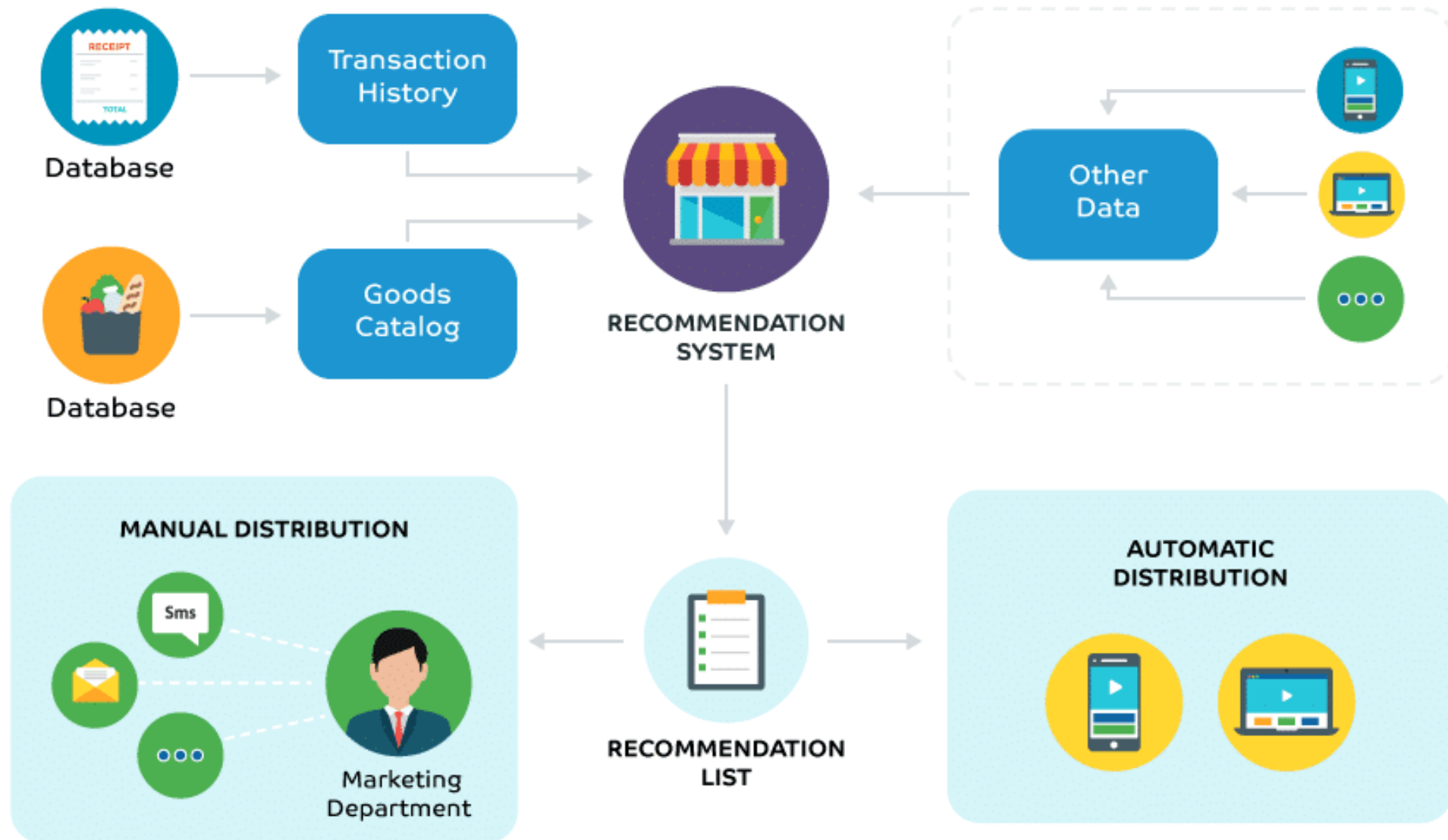

Euclidean distance = $\sqrt{(5-1)^2 + (4-1)^2} = 5$

Manhattan distance = $|5-1| + |4-1| = 7$

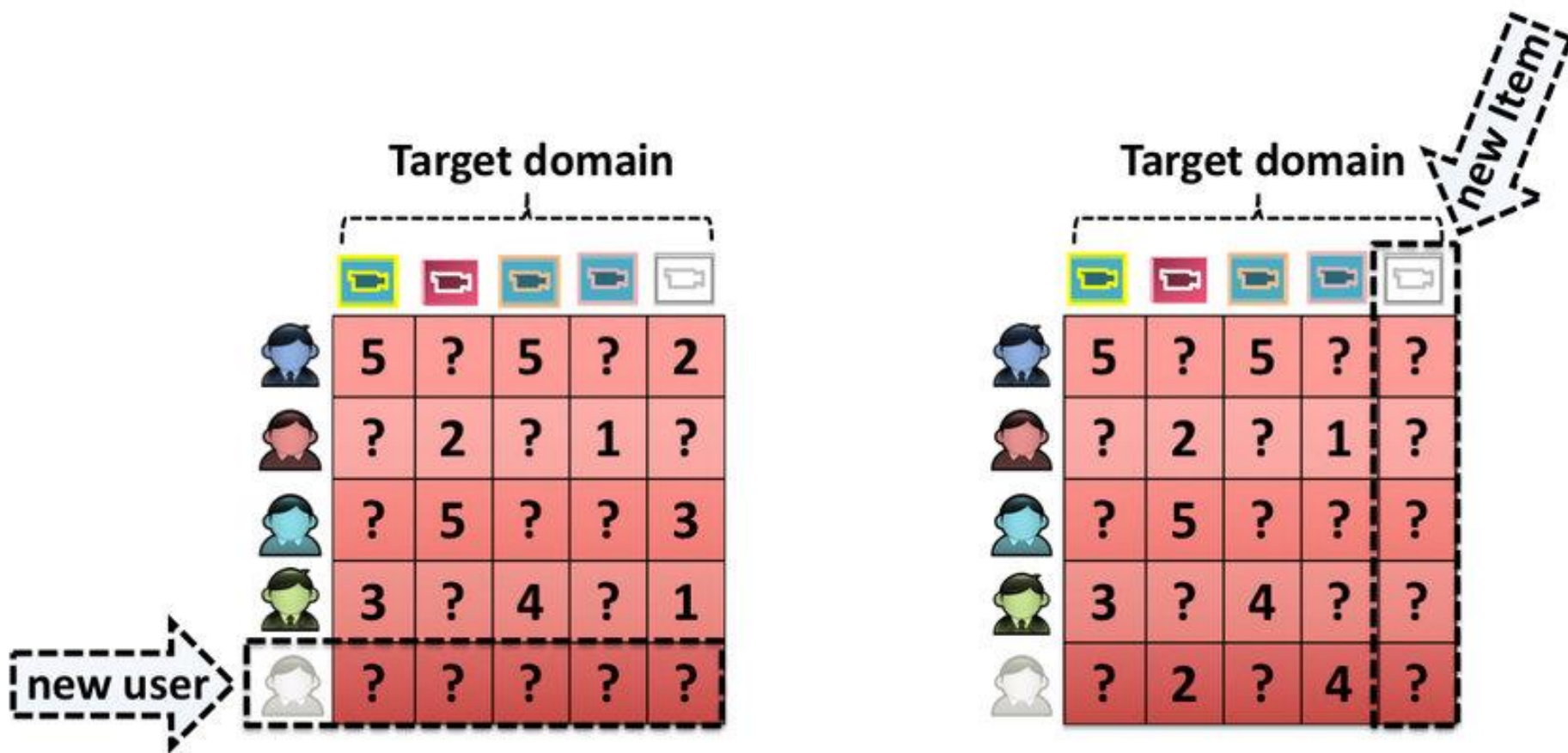
4. Sơ đồ tổng quan và Thách thức khi xây dựng hệ thống gợi ý

Sơ đồ tổng quan hệ thống

Thách thức

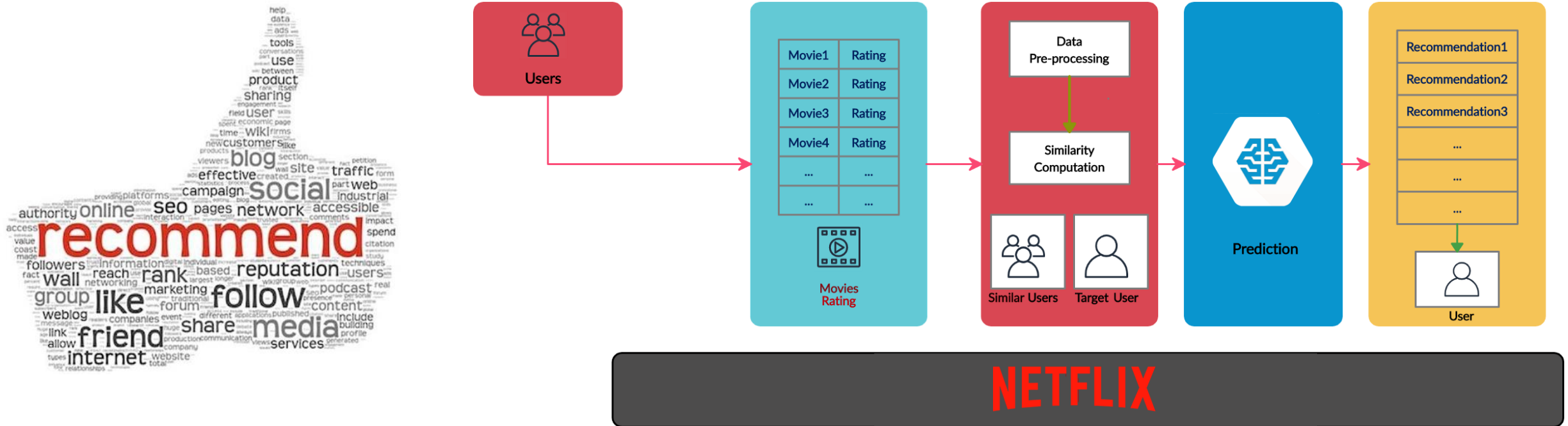
Một trong những thách thức với hệ thống gợi ý đó là vấn đề người dùng mới (new user) – item mới (new item), còn gọi là “cold-start problem”

5. Ví dụ demo hệ thống gợi ý

Giới thiệu bài toán

Xây dựng hệ thống gợi ý phim!

- Simple Recommender
- Content-Based Recommender

Data_Movies.csv:File này chứa thông tin tổng hợp của ~ 12 000 bộ film, mỗi bộ film có 24 thuộc tính khác nhau, một số thuộc tính chính bao gồm:

1. **adult:** Bộ phim dành cho người lớn hay không. Dữ liệu boolean (True - False)
2. **original_language:** Ngôn ngữ ban đầu; dữ liệu categorical
3. **genres:** Thể loại phim
4. **original_title:** Tiêu đề của phim, dữ liệu text
5. **overview:** Tóm tắt nội dung của phim; Dữ liệu text
6. **release_date:** Ngày phát hành phim
7. **vote_average:** Tỷ lệ vote trung bình [0-10]
8. **vote_count:** Số lượt vote

Thank you!